

W dniu 15 lutego 2017 roku w Sekretariacie Copa-Cogeca w Brukseli odbyło się kolejne posiedzeniu grupy roboczej „Badania i innowacje” w Sekretariacie Copa-Cogeca w Brukseli .

Z ramienia Krajowej Rady Izb Rolniczych w posiedzeniu wziął udział Dyrektor Biura Lubelskiej Izby Rolniczej Waldemar Banach. Było to kolejne trzecie już spotkanie grupy roboczej „Badania i innowacje” w Brukseli.

Podczas przedpołudniowej sesji omawiano działania i główne cele określające priorytety grupy roboczej „Badania i innowacje”. W tym celu Sekretariat opracował tzw. „mind mapę” zawierającą cztery najważniejsze zagadnienia związane z badaniami i innowacjami w sektorze rolnictwa, którymi są:

- podwyższenie poziomu wymiany wiedzy;
- zielony wzrost;
- zdrowy sektor rolniczy;
- uczciwy i konkurencyjny łańcuch wartości.

Po przeprowadzeniu dyskusji z ekspertami i wprowadzeniu kilku zmian dokument został przyjęty.

Sekretariat przedstawił następnie działania mające na celu usprawnienie współpracy pomiędzy organizacjami Copa-Cogeca i uczelniami wyższymi. Zdaniem przewodniczącego grupy roboczej rolnicy są ważną częścią łańcucha żywności i to oni powinni identyfikować potrzeby dla tego sektora. Badanie potrzeb naukowych uczelni nie powinno odbywać się bez udziału rolników. Wskazano potrzebę zmian kierunku badań uczelni, nie tylko na potrzeby przemysłu, ale również uwzględniając zidentyfikowane potrzeby samych rolników.

Uniwersytety widzą tę kwestię inaczej, naukowcy postrzegani są jako inicjatorzy działań, a rolnik jest jedynie odbiorcą. Omówione zostało spotkanie z DG AGRI, DG RTD oraz Uniwersytetem Wageningen.

Jest to z pewnością niełatwe zadanie, stąd też szczególną rolę w chwili obecnej powinno odgrywać szerokie informowanie rolników o takich działaniach poprzez organizowanie szkoleń, spotkań informacyjnych, przekazywanie wiadomości i wiedzy fachowej na łamach publikacji i prasy wydawanych przez różne instytucje rolnicze, w tym także Izby Rolnicze. Takie działania w roku 2017 podjęła Lubelska Izba Rolnicza poprzez organizację na terenie województwa lubelskiego 35 spotkań informacyjno-szkoleniowych dotyczących promocji i podniesienia wiedzy w zakresie sieci na rzecz innowacji w rolnictwie.

Informacje i szkolenia w tym zakresie to bardzo istotne zadanie stojące m.in. przed izbami rolniczymi, służbami doradczymi w naszym kraju. Niestety Polska jak inne kraje Europy Wschodniej w niewielkim zakresie korzystają w porównaniu z krajami Europy Zachodniej z budżetu przeznaczanego na badania naukowe, programy badawcze, czego przykładem jest jedynie kilku procentowe wykorzystanie projektu Horyzont 2020.

Sekretariat potwierdził podjęcie działań, aby zorganizować wydarzenia w Parlamencie Europejskim lub w Sekretariacie Copa-Cogeca, które będą miały na celu zwiększenie presji na Komisję Europejską, tak, aby rolnicy byli bardziej zaangażowani w cały proces badań i innowacji nie tylko na początku tych działań podczas opracowania projektu. W planach jest również zapraszanie do udziału w grupie roboczej „badania i innowacje” uniwersytetów z poszczególnych krajów członkowskich, tak, aby mogli się podzielić swoimi doświadczeniami w działaniach badawczych związanych z sektorem rolniczym. Na kolejnym posiedzeniu grupy roboczej przewidziany jest udział uniwersytetu z Austrii być może przy współpracy z uniwersytetem z Węgier.

Następnie omawiano kwestię udziału Copa-Cogeca w konsorcjach przy projektach Horyzont 2020, jak również Europejskiego Partnerstwa dla Innowacji (EIP). Zdefiniowano kryteria, które odpowiadają wymogom udziału w konsorcjach przez Komitety. Eksperti sceptycznie

wyrazili się, co do udziału Copa-Cogeca w tego typu działaniach ze względu na możliwość bezpośredniego konfliktu interesów pomiędzy zainteresowanymi stronami. Uczestnicy spotkania wskazali konieczność przekazywania na bieżąco informacji na temat podziału zadań pomiędzy członkami grupy roboczej COPA-Cogeca, przekazywanie informacji, doświadczeń i wyników z realizacji projektów wszystkim partnerom. Za szczególnie istotne uznano prowadzenie bilateralnych spotkań z uczelniami, instytucjami naukowymi, tworzenie platform i sieci współpracy.

W dalszej części posiedzenia przedstawiono prezentację dotyczącą **BIOEast**, inicjatywy na rzecz produkcji i wykorzystania biomasy. Inicjatywa została podjęta w ramach grupy Wyszehradzkiej w formacie 4+3 (trzy kolejne kraje włączone w tą inicjatywę to: Bułgaria, Rumunia i Słowenia). Ciekawą prezentację w tym zakresie przedstawiła Pani Dyrektor Generalna Węgierskiego Instytutu Gospodarki Rolnej. Wiodącymi tematami tej inicjatywy są rolnictwo, akwakultura i leśnictwo. Celem tego projektu jest poprawa zrównoważonego rozwoju wiedzy opartej na sektorze rolniczym, akwakulturze i leśnictwie na rzecz bio-ekonomii w regionach krajów Unii Europejskiej.

Projekt proponuje następujące działania, aby osiągnąć ten cel:

- inicjowanie współpracy: stworzenie sieci wielu interesariuszy w celu ułatwienia wspólnych działań;
- stworzenie bazy danych: stworzenie baz danych wspierających i ukierunkowanych na realizację polityk;
- skoncentrowanie się na badaniach: stworzenie listy szczególnych wyzwań dla agendy badań strategicznych;
- poprawa umiejętności: szkolenia dla nowych pokoleń ze zwróceniem uwagi na multi sektorowych aktorów;
- rozwój synergii: promowanie regionalnych, krajowych, unijnych i międzynarodowych możliwości finansowania;
- zwiększenie widoczności: zwrócenie uwagi na szczególne wyzwania, przed którymi stoją regiony w Unii Europejskiej.

Pani Dyrektor zwróciła uwagę na problem związany z małym zainteresowaniem prowadzenia działalności rolniczej przez młode pokolenie na Węgrzech, konieczność podniesienia wiedzy nauczycieli kształcących młode pokolenie przyszłych rolników, dostęp do Internetu, do nowych innowacyjnych technologii, promowanie edukacji cyfrowej.

W projekt ten jest również zaangażowana Krajowa Rada Izb Rolniczych, która zapowiedziała udział w najbliższej konferencji na temat tego projektu odbywającej się na Węgrzech w lutym bieżącego roku.

Ekspertzi zgodnie stwierdzili, że jest to bardzo dobra inicjatywa, którą należy wspierać i która powinna poszerzać swoje działania na inne kraje członkowskie Unii Europejskiej. Przy okazji tej inicjatywy należy rozważyć możliwości wykorzystania funduszy z rozwoju obszarów wiejskich szczególnie na projekty związane z cyfryzacją i szkoleniami, które wiążą się bezpośrednio z celami tej polityki. Zdaniem ekspertów istotnym jest również dyskusja i działania w kwestii tworzenia i wykorzystania baz danych jak również określenie praw własności do informacji w nich zawartych.

Następnie Sekretariat przedstawił informacje na temat przyszłej WPR i działań poszczególnych instytucji europejskich w tym zakresie. Przedstawiono między innymi kwestionariusz „Modernizacja i uproszczenie wspólnej polityki rolnej (WPR) „, który będzie jednym z elementów zastosowanym przy tworzeniu nowej polityki rolnej. Sekretariat przedstawił kalendarz prac Komisji Europejskiej, jeśli chodzi o przyszłą WPR, jak również wydarzeń organizowanych przez Copa-Cogeca, które mają na celu omówienie i stworzenie wspólnego stanowiska w tym zakresie.

Następnie omówiono możliwość współpracy w ramach sieci **NEREUS** i **AIOTI**.

Eksperti zgodzili się, że sieci te reprezentują istotne kwestie dla rolnictwa i jego przyszłości w związku z ciągle wzrastającą cyfryzacją tego sektora.

Podczas popołudniowej części posiedzenia przedstawiono dwie prezentacje Komisji Europejskiej odnoszące się do Projektu Food 2030, działań sieci EIP-AGRI na rok 2017 oraz zaprezentowana przez Panią Caroline Raes DG AGRI COM „Ocena wdrażania Europejskiego Partnerstwa na rzecz produkcji rolnej i zrównoważoności”.